

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang De Octopus

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Iris Wennekes.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: In 2024 richten we ons op het uitgangspunt: 'We bieden brede uitdaging en plezier' waarbij vooral open eind materiaal en betekenisvolle activiteiten centraal staan om welbevinden, betrokkenheid en autonomie te versterken. Hierbij maken we ook gebruik van DOT KION middelen en zijn we op de hoogte van het gebruik hiervan.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 30 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We bieden de kinderen de mogelijkheid om voorafgaand aan de start een aantal keer te komen wennen. Dit gaat op basis van behoefte en stemmen we samen met de ouder(s)/verzorger(s) en eventueel het kind af.
- We proberen iedere dag bij het ophaalmoment een korte overdracht te doen naar ouders, om hen zo een impressie te geven van wat de kinderen gedaan hebben. Kinderen worden betrokken bij dit gesprek en indien mogelijk laten wij hen zelf aan de ouder vertellen hoe het geweest is.
- We vinden het fijn om regelmatig met ouders te communiceren over hoe het met hun kind gaat op de bso.
- De kinderen krijgen de ruimte om te vertellen hoe hun dag was, maar als ze liever gaan spelen is dit ook goed.
- We bieden een gevarieerd programma dat om de week wisselt. We houden rekening met seizoenen en feestdagen maar werken niet per se volgens vaste thema's. We sluiten met de activiteiten aan bij alle leeftijden in de groep zodat er voor elk wat wils is.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als wij, de pedagogisch medewerkers, zien dat de kinderen uit school erg energiek zijn, zorgen wij ervoor dat het drinkmoment niet te lang duurt en gaan we hierna naar buiten of krijgen de kinderen de kans om hun energie in de gymzaal kwijt te kunnen als het slecht weer is.
- We bieden de kinderen extra mogelijkheden om zich te kunnen ontwikkelen op hun eigen tempo en aansluitend bij hun persoonlijke interesses. We proberen dit te verwerken in het programma. Onze locatie geeft de mogelijkheid dat kinderen zich ontwikkelen op sportief en creatief gebied. We maken gebruik van de gymzaal en het handvaardigheid lokaal. Verder hebben we ook de mogelijkheid om eenvoudige gerechten te maken.
- Door goed te observeren kunnen we achterhalen hoe we het beste aan kunnen sluiten bij wat het kind nodig heeft. Wanneer een kind overprikkeld raakt door alle indrukken en dit moeilijk kan verwoorden, neemt de pedagogisch medewerker het kind even apart om tot rust te komen.
- De kinderen mogen ook zelf aangeven dat zij een rustmoment nodig hebben. Zij kunnen zich dan terugtrekken in de stille ruimte of in de van de school.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We zorgen ervoor dat de kinderen zo veel mogelijk zelf bij de materialen kunnen waarmee ze willen spelen. Zodoende kunnen ze het zelf pakken en ook zelfstandig weer opruimen.
- We begrijpen dat de kinderen, als ze de hele dag op school hebben gezeten, wellicht behoefte hebben om hun energie kwijt te kunnen. We houden er dan ook rekening mee dat zij niet direct bij binnenkomst te lang stil moeten zitten en lang moeten wachten. We proberen ook elke dag zo lang mogelijk naar buiten te gaan.
- We laten de kinderen zo veel mogelijk zelf doen en bieden ondersteuning indien nodig.
- We hebben algemene huisregels en deze worden regelmatig met de kinderen doorgenomen. We betrekken ze ook bij het herzien van de regels. Als kinderen iets doen wat niet volgens de afgesproken huisregels is, gaan we hier samen met hen over in gesprek. Hoe ouder de kinderen zijn, hoe meer ze mee kunnen denken en hoe meer inspraak ze kunnen hebben in deze afspraken.
- We bieden elke dag activiteiten aan, maar laten de kinderen vrij om hier wel of niet aan deel te nemen. We stimuleren kinderen om deel te nemen, maar respecteren het als zij liever iets voor zichzelf willen doen.
- We delen een van onze ruimtes met de peutergroep. Er zijn verschillende hoeken waar de kinderen kunnen spelen. Maar actief buitenspel of een activiteit in de gymzaal is ook mogelijk.
- De oudere kinderen (7+) hebben een aparte ruimte. Zij kunnen ook gebruik maken van het atelier, de schoolbieb en de keuken.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We proberen per week zo veel mogelijk verschillende soorten activiteiten aan te bieden. Hierbij houden we rekening met de thema's van onze belevenissen: creatief, drama, natuur, techniek, sportief en koken.
- We sluiten regelmatig aan bij Kids Actief. Zij organiseren een paar middagen in het seizoen waarbij de kinderen van de bso aan kunnen sluiten bij sport- en spelactiviteiten.
- In de wintermaanden maken we meer gebruik van de gymzaal. We laten de oudere kinderen dan bijvoorbeeld een parcours uitzetten of een spel bedenken en alle kinderen die zin hebben om mee te doen, kunnen deelnemen aan het spel.
- We maken regelmatig een uitstapje buiten de bso, zoals een boswandeling of we gaan naar een speeltuintje in de buurt.
- We bieden de kinderen regelmatig 'open-eind-materiaal' aan. Dit zijn materialen zonder vaste betekenis zoals knopen, draadjes wol of materialen van buiten: zand, takjes, blaadjes en dergelijke. De kinderen kunnen zo echt hun eigen spel verzinnen. Deze materialen prikkelen de fantasie en de creativiteit van de kinderen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We hanteren een vast dagritme. Ze wassen bij binnenkomst eerst de handen en gaan dan vrij spelen. Na het vrij spelen gaan wij wat drinken en eten. Daarna gaan we naar buiten. Na het buitenspelen kunnen de kinderen aan een activiteit deelnemen of vrij spelen. De hele dag mogen de kinderen zelf water pakken. Rond half vijf hebben wij nog een drinkmoment en krijgen de kinderen een cracker.
- We hebben de afspraak dat de kinderen zelf mogen kiezen waar ze mee willen spelen. Ze moeten wel eerst het speelgoed waar ze mee bezig waren opruimen voordat ze iets anders pakken. Hier beginnen we al mee met de jongste kinderen, zodat ze er snel aan kunnen wennen. We spreken hen zo nodig hierop aan en ruimen samen op.
- Tijdens de schoolvakanties werken we samen met bso De Appelhof in Druten. We proberen ervoor te zorgen dat er voor onze locatie in ieder geval één bekend gezicht is voor de kinderen. De meeste kinderen kennen ook de pedagogisch medewerkers van de andere locatie(s) omdat we elke vakantie samenwerken.
- Tijdens de vakantie is er per dag een planning; kinderen en ouders weten wat we gaan doen die dag. De vakantieplanning wordt voor de vakantie gemaild naar alle ouders.
- Tijdens de vakanties brengen ouders hun kinderen direct naar bso De Appelhof in Druten en daar spelen ze eerst even zelf. Rond 9.30 uur gaan we gezamenlijk aan tafel voor fruit en drinken en spreken we de dag door. Afhankelijk van de planning doen we een activiteit of kunnen kinderen vrijspelen. Rond 12.00 uur dekken we gezamenlijk de tafel en gaan we lunchen. Na het eten is er weer ruimte voor een activiteit en vrij spel. Rond 15.00/15.30 uur is er een rust- en een snack-moment met groente, fruit of een cracker. Vanaf 17.00 uur worden de kinderen opgehaald.
- In de vakantieperiodes wijken we wel eens af van dit vaste ritme als een specifieke activiteit hierom vraagt. We zorgen er altijd voor dat ouders en kinderen hier van tevoren van op de hoogte zijn.
- Tijdens het eten en drinken zitten we rustig aan tafel en hebben we de afspraak dat we rustig zitten en even wat minder kletsen, zodat ze even het moment van rust ervaren.
- Wij sturen een kaartje naar een kind dat jarig is/wordt.
- Met de ouders van een nieuw kind hebben we contact voor het maken van een afspraak voor een welkomstgesprek.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Wanneer kinderen onderling een conflict hebben stimuleren we de kinderen om dit zoveel mogelijk samen op te lossen. Dit lukt niet altijd en dan is er ondersteuning van de pedagogisch medewerker. Het doel is om de kinderen zelf na te laten denken over een positieve oplossing. De pedagogisch medewerker kan dit gesprek begeleiden en eventueel suggesties doen.
- Als er een conflict is tussen kinderen, praten we dit met ze uit. We nemen ze even apart, uit de drukte van de groep, zodat ze niet worden beïnvloed door hun omgeving.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We besteden aandacht aan het creëren van een positief groepsgevoel. We zorgen ervoor dat kinderen elkaar leren kennen en van daaruit begrip voor elkaar hebben. Dit voorkomt pestgedrag.
- Wanneer we merken dat er in de groep pestgedrag voorkomt bespreken we dit, met de pesters, maar ook met de gepeste. We proberen hier dan samen een oplossing voor te vinden, werkt dit niet zullen we verder onderzoeken hoe we dit kunnen verhelpen.
- We hebben duidelijke regels over hoe de kinderen met elkaar en met de pedagogisch medewerkers dienen om te gaan. Overschrijden ze bepaalde grenzen, dan worden ze daarop aangesproken. Het is belangrijk dat kinderen naar elkaar en naar de pedagogisch medewerkers luisteren en dat ze ervoor zorgen dat iedereen met een goed en fijn gevoel weer naar huis gaat. Ruzies worden uitgepraat voordat de kinderen de bso verlaten.
- We gaan met respect met elkaar en de materialen om.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Ouders zijn eindverantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind(eren). Als een kind bij ons komt, nemen wij de zorg tijdelijk over. Daarom stemmen we zoveel mogelijk met ouders af. Dit gebeurt tijdens het kennismakingsgesprek, breng- en haalcontacten en tijdens oudergesprekken (indien nodig).
- Het Ouderportaal gebruiken we als communicatiemiddel. Dit betreft informatieve en organisatorische zaken. Wij ervaren het zelf ook als een groot voordeel om via het Ouderportaal foto's te kunnen delen van de speelmomenten van jullie kinderen.
- Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier. We volgen voortdurend hoe kinderen zich ontwikkelen en houden hun 'welbevinden' in de gaten. Daarmee bedoelen we of ze zich bij ons in de groep ontspannen en prettig voelen, hoe ze tot spelen komen en hoe ze contact opbouwen met andere kinderen. We praten regelmatig met ouders over hoe het met hun kind gaat. Dit komt niet alleen ter sprake tijdens breng- en haalmomenten, maar ook via de tienminutengesprekken. Voorafgaand aan zo'n gesprek delen we de gespreksformulieren met ouders en kinderen. Kinderen vullen deze formulieren ook zelf in. Tijdens overleggen en elke teamvergadering, bespreken we hoe het met de kinderen gaat. Soms zien we gedrag waar we ons zorgen over maken. Bijvoorbeeld als een kind zich terugtrekt, heel weinig praat of als een kind een terugval in de ontwikkeling laat zien en dit niet herstelt. Wanneer we ons zorgen maken bespreken we dit zo snel mogelijk met de ouders. Het is belangrijk om te kijken of ouders onze zorgen herkennen. Samen denken we na over een eventuele reden voor het gedrag en mogelijke stappen. We handelen dan op basis van een stappenplan. Hiervoor hebben we verschillende protocollen onder andere het 'Signaleringsprotocol' en 'Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld'.
- Regelmatig zijn er vergaderingen met de oudercommissie, een groep ouders die meedenken en meehelpen.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Als er op school iets is gebeurd dan laat de leerkracht dit weten. Wij bespreken vervolgens de situatie tijdens het haalmoment met de ouder.
- Sommige ouders spreken we weinig. We zijn hier alert op en nemen daarom regelmatig zelf initiatief om ook deze ouder te laten weten wat we doen bij de bso en hoe het is gegaan met hun kind.
- Via het Ouderportaal sturen we ouders berichten en delen foto's van de activiteiten.
- Het speelplein bestaat uit een speelterrein voor kleuters en een speelterrein voor oudere kinderen. Afhankelijk van de leeftijd beoordelen we waar we gaan spelen. We zorgen dat we voldoende toezicht hebben. De oudere bso kinderen vinden het fijn om zelfstandig buiten te spelen. Wij maken hierover afspraken met ouders en kinderen.
- Kinderen kunnen zelf buiten op het speeltoestel klimmen en bij de jongste kinderen kijken we in het begin mee.
- We voetballen in de voetbalkooi.
- We leren de kinderen dat ze de materialen moeten gebruiken op de manier waarvoor ze zijn bedoeld; fietsjes om te fietsen en klimrek om te klimmen, niet andersom.
- Bij slecht weer kunnen we gebruik maken van het gymlokaal. We zorgen voor voldoende toezicht en begeleiden de kinderen in het spel.
- Wij maken gebruik van het handenarbeidlokaal.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment *de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert* met de beroepskracht. Hoewel het vierogenprincipe voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, proberen we er bij De Octopus toch zo veel mogelijk invulling aan te geven. Aan het begin zijn de leerkrachten aanwezig. Ook is er in de meeste gevallen onderwijsondersteunend personeel dan wel een directielid. Aan het eind van de dag lopen ouders in en uit. In vakanties gaan de kinderen van naar De Appelhof waar meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. De uitwerking van het vierogen principe staat ook beschreven in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid en wordt besproken met ouders.

Achterwacht

In situaties dat er op deze locatie heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. IKC De Kubus is op aanvaardbare afstand en daar werken het gehele jaar meerdere medewerkers op het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang. Met hen zijn er afspraken gemaakt. De uitwerking van de achterwachtingregeling staat ook beschreven in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid en wordt besproken met ouders.